

75-річчя академіка НАН України В.М. ШУЛЬГИ

16 серпня 2019 р. виповнюється 75 років відомому вченому в галузі радіофізики і радіоастрономії, доктору фізико-математичних наук, професору, заслуженому діячу науки і техніки України, лауреату Державної премії України, академіку НАН України **Валерію Михайловичу Шульгі**.

У 1966 р. В.М. Шульга з відзнакою закінчив Харківський державний університет ім. О.М. Горького (нині — Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна) за спеціальністю «радіофізика і електроніка». Тривалий час працює в Радіоастрономічному інституті НАН України (з 1986 р. — завідувач лабораторії, з 1991 р. — завідувач відділу, з 1999 р. — заступник директора з наукової роботи, з 2016 р. — завідувач відділу міліметрової радіоастрономії).

В.М. Шульга вперше провів експериментальні дослідження спін-фононних взаємодій у парамагнетиках з домішками іонів групи заліза на надвисоких частотах за наднизьких (до 0,05 К) температур, відкрив існування в цих системах явища перегріву фононів і виявив свідчення впливу класичної дипольної та обмінної взаємодій на процеси, що визначаються спін-фононним зв'язком.

За участю В.М. Шульги було розроблено найбільш високочастотні квантові підсилювачі (мазери) на частоти 45 ГГц та 95 ГГц з рекордними характеристиками. Він започаткував в Україні спектральні дослідження Галактики в міліметровому діапазоні довжин хвиль.

В останні роки наукові зацікавлення В.М. Шульги поширилися на космологічні проблеми: склад і розвиток Всесвіту, існування темної матерії та темної енергії. Він заснував новий напрям досліджень сезонних змін стану атмосфери Землі на висотах стратосфери та мезосфери за параметрами молекулярного випромінювання у міліметровому діапазоні.

В.М. Шульга має вагомий науковий доробок. Він є автором більш ніж 170 наукових праць; головою наукової ради з проблеми «Астрономія і астрофізика» при Відділенні фізики і астрономії НАН України; представником Академії у Міжнародному центрі науки майбутнього та почесним професором Цзілінського університету (КНР).